

Свіча

запалена

від серця

**Книжка духовно
народи єднає.**

**У ній спільне і різне
тому й силу має.**

**На поличку
вчителю
світової та
української
літератури**

**Підготувала
Саламаха Т. Я.
вчитель світової літератури
Школи № 2011, Шостка**

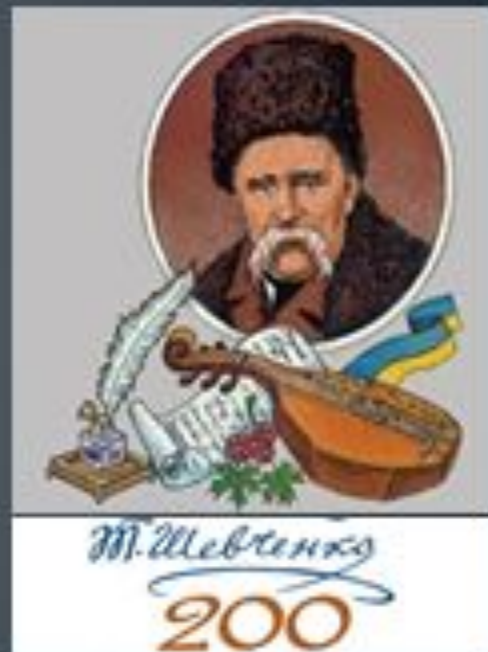

М. Шевченко

200

ДІАЛОГ КУЛЬТУР

Шевченко і світова література

Свіча запалена від серця

І пішов молодий Шевченко у світи, щоб відкрити нам стовпи, на яких тримається людина і людський світ. Пішов, щоб оспівати Любов і Красу, Добро і Правду, щоб ми зробили це своєю вічною піснею. У кожного – свій Шевченко, бо всяк вибирає в його спадщині те, що йому найближче. Всяк бере у Шевченка стільки, скільки здуха. Всяк пише про нього так, як може.

Більше уваги міжкультурним зв'язкам у процесі вивчення літератури

Вимога часу – забезпечити якісно новий рівень літературної освіти. Це означає, що треба навчити учнів користуватися цією освітою, **уміти свідомо сприймати художні твори, тобто порівнювати, аналізувати й інтерпретувати їх.** Моє бачення цієї проблеми складається із багатьох аспектів, один з яких – вивчення української літератури в контексті світової. Єдність національного і загальнолюдського виявляється у творчих зв'язках митців, в перегуках проблематики, ідейно-тематичної спрямованості творів.

Урок на тему

Перегуки поезії Миколи Некрасова з поезією Тараса Шевченка.

Слова єдиного зазначення бачиш. У творчому доробку Некрасова значне місце посідають вірші, присвячені товаришам, однодумцям: "Роздуми біля парадного під'їзду", "Тургенєву", "Белінський", "Пам'яті Добролюбова", "Поету" (пам'яті Шиллера), "На смерть Шевченка" та ін.

— Які почуття викликав у вас вірш російського поета, присвячений нашому співвітчизникові?

— Що вам відомо із уроків української літератури про роль Миколи Некрасова в долі Тараса Шевченка?

— Назвіть теми поезії, спільні для Т. Шевченка та М. Некрасова.

— Простежте тему жіночої долі й народних страждань у ліриці М. Некрасова та Т. Шевченка.

Шлях до гармонії душі.

Тема: Проблема морального вдосконалення людини в романі Д. Дефо "Шість тижнів і нещодавні та дивовижні пригоди Робінзона Крузо".

Робота за малюнком Шевченка

Подивіться уважно на малюнок Т. Шевченка. Які деталі свідчать, що це малюнок до роману Д. Дефо "Пригоди Робінзона Крузо"?

- ❖ Чи можна визначити точно, до якого епізоду роману цей малюнок?
- ❖ Що у композиції малюнка, його кольоровій палітрі допомагає зрозуміти: Робінзон читає Біблію?
- ❖ Зверніть увагу на постать Робінзона на малюнку. Як ви вважаєте, що привабило Шевченка в образі, який створив Д. Дефо?
- ❖ Які нові риси цього образу вам відкрилися завдяки малюнку Т. Шевченка?

«Крізь людський біль проступає вселюдське»

(О. Гончар)

Біафасі уфас-зіст-бісасіа атфасіі

Ц. В. Гете «Фауст» і моска

Т. Шевченко «Катерина»

Підумайте: куди ви увішли соціологів, психологів, моралі заторів.

- Як ви оцінюєте поведінку Фауста і москаля щодо жінок?
- Чи можна назвати кохання Маргарити та Фауста, Катерини та москаля справжнім?
- Як ставиться сучасне суспільство до подібних ечінків? Чи засуджує таке кохання?
- Як почували б себе Маргарита та Катерина в сучасному суспільстві?
- Який урок має винести кожен із даної історії?
- Які поради ви б дали обом дівчатам?

Причини популярності образу Прометея

«Літературні паралелі»

Есхіл присвятив титанові ряд трагедій, з яких збереглася лише одна - «Прометей закутий». Прометей Есхіла втілює розум і силу духу, волелюбність і велич подвигу в ім'я щастя людей.

За нового часу образ титана Прометея знаходимо у творах Гете, Байрона, Шеллі, він надихав славетних майстрів пензля Мікеланджело, Тиціана, Рібейру, композиторів Бетховена, Ліста, Скрябіна.

Образ Прометея надзвичайно популярний в Україні. У своїх творах його подвиг уславили Т.Шевченко, І.Франко, Леся Українка, А.Малишко.

Урок компаративного аналізу творів Мацуо Басьо і Тараса Шевченка

•Робота в групах. Заповнення таблиці "Поетичне асорті".

	I ГРУПА	II ГРУПА
Художній світ поезії	Т.Шевченко. «Садок вишневий коло хати...», «За сонцем хмаронька пливе...»	М.Басьо. Хоку
Природа	« Садок вишневий коло хати», вечірка віронька став», «за сонцем хмаронька пливе», «стуман... закрийся море»	Краплинки роси, всохла гілка, старий ставок, плакуча верба. Сакура, розквітла слива, біла квітка лотоса
Звуки	Хрущі гудуть, Соловейко співає	Сплеск води, тріск гілки, крик журавля
Кольористика	Білий цвіт вишневий, рожевий, червоний, синій, сизий, сизий	Зелений, білий, рожевий, сизий, чорний
Образність, Зменшувальні слова	«Вечірка віронька встав», «червоні поли розкилав», «сонце спатоньки гове», « покриває, моє мати дитину», « рожева паленка»	Плибока осінь, соловей-душа, місяцю соромно, киплять сльози, шолудивний світ, заснула верба плакуча
Образи-символи	« Садок вишневий коло хати», « і сонце спатоньки гове у синє море»	Лотос, сакура, хризантема

«Тарас Шевченко та Святе Письмо»

Інтерес Т. Шевченка до Біблії стимулювався особливим змістом його релігійності. Він свого Бога («великого Бога») шукав, вів з ним нескінченний діалог, і процес тих болючих богошукань, внутрішніх монологів і дискусій породжував не тільки поклоніння, а й сумнів, і докір, і богоборство, бо замість правди поет бачив скрізь лише «кровавії ріки сльоз» — «а Бог бачить, та мовчить, гріхам великим потурає».

**ПАРАС ШЕВЧЕНКО - УГОСПЕРАЛПОР ШЕДЕВРИВ
СВИШОВОЇ ЛЕПЕРАЛПУРИ
ДО 200-РРЧУ ЗДНУ НАТОДЖЕНУ**

«Діоген», 1856 р.

«Телемак на острові Каліпсо», 1836 р.

«Смерть Сократа», 1837 р.

Тарас Шевченко та європейська література

«Король Лір». Композиція на
тему однойменної трагедії
Шекспіра, 1843 р.

Ілюстрація до поезії М. Лермонтова
«Умираючий гладіатор»

Дослідницька робота Шевченко і Схід

Свої естетичні враження від Сходу, вилиті в поетичних строфах та численних малюнках, поет- каторжник доніс до рідного народу крізь призму трагедії, в похмурих тонах. Це переважно крик душі, а не те замилювання, в результаті якого вся Європа в часи Гейне стала передзагадковим Сходом на коліна.

Шегинівська Шевченкіана

АКРОВІРШ

Тарасе, орле сизокрилий,
Ти так високо літав по Україні,
Ніс правду, надії, вольнії мрії,
Пророчес слово –
Усе нам приніс,
Та були злі люди,
Що сильно хотіли
Обрізати крила тобі,
сизокрилий,
Клятві вороги так і не зуміли,
Та життя саме в тебе
Крила забрало
У неволі, в чужім краю
Саме поховало...
Ой! Почекайте...
Сльоза покотилась,
Україна – сирота
Без сина лишила

Кривейко Наталя

Тобі, Тарасе, ми вірші
присвячуємо,
Молитви до Бога шлем
Одинами тебе шануємо,
Ворогам «Кобзаря»
зачитуєм
Пізаємо тобі пісень.
Шевченко був кріпацький
син
Ангельгарду і його сину
служив,
Велику заповітну мрію мав
Литав книжки і малював...
Елементарні ці знання
Завчили бути сильною
людиною:
Лохати хату батьківську і
рідний край,
Зберігати й розмовляти
мовою українською.

*Тамара Гринишин, завідувач
бібліотеки с.Шегині*

Тяжко Шевченко у дитинстві жив,
Бо він, малою дитиною, осиротів,
Повмирили батько й мати
І йому довелось рано працювати.
Він пішов наймитувати,
Щоб було де переночувати.
Тяжко в пана працював,
Тяшком-нишком віршички складав
Й за халаягу їх ховав.
Як він взяв перо у руку,
Зразу думав про науку.
У бур'яні весь час писав,
Туту-сютук на папері викладав.
Дуже гарно він писав,
А ще краще малював.
Влітку вирішив намалювати з натури,
Де з Сошенком Іваном познайомився
біля скульптури.
Позитивна дружба з Гребінкою на
нього вплила,
З-під пера балада «Причинна»
записалась.

Козак Світлана

**Виховні заходи,
присвячені 200-річчю
Тараса Григоровича Шевченка**

«СЕРЦЕ, ЗБОЛЕНЕ ПУТЮЮ ЛЮБОВІ...»

**ЖИТТЮ ПІВОРЧІЙ ДОЛІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ПІЯ МИХАЙЛА ЛЕРМОНТОВА**

АЛЕ НЕ ДАШУ ВАСИЙ ЗЕМЛІ

АПОСТОЛ ПРАВДИ І НАУКИ

*Цього рокувся прогресивна громадськість України
вшановує ім'я великого поета, драматурга, прозаїка,
талановитого та політичного діяча, фольклориста,
етнографа, сіяча розумного, доброго, вічного, Генія і
Пророка нашої нації Тараса Григоровича*

Шевченка.

Щоразуніби заново відкриваємо ім'я поета.